

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za $\frac{1}{2}$ leta 90 Din, za $\frac{1}{4}$ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za ino zemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravljenje je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici štev. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

Leto XIV.

Telefon št. 2552.

Ljubljana, v torek, 14. julija 1931.

Telefon št. 2552.

Štev. 79.

Pazite na kolkovanje računov in potrdil v trgovskem prometu.

V zadnjem času se vedno bolj množijo primeri, da organi finančne kontrole ob vsaki priliki vse dostopne jim trgovske račune, potrdila itd. pregledujejo, ali je po zakonu predpisana taksa v kolikih pravilno plačana. Največ prestopkov v tej smeri se napravi v praksi radi tega, ker večina trgovcev pravilno ne uničuje kolkov na računih. Večina je mnenja, da zadostuje že, če je kolek nalepljen, ne pozna pa predpisov, kako se na račun nalepljeni kolek mora uničiti.

Kolki na račune se prilepljajo, preden se račun napiše pod nadpis računa, tako da nadpis ni spisan čez kolke, nego nad njimi. Računski kolki se uničujejo s tem, da se napiše prva vrsta vsebine računa čez prilepljeni kolek in sicer tako, da se začne pisanje na čistem papirju in se nadaljuje čez kolke.

Če se računski kolek ne prilepi in ne uniči na predpisani način, se kaznuje oni, v čigar posesti se najde tak račun s petdesetkratnim zneskom računskega kolka, ki znaša 10, odnosno 20 para. Kazen se pobira torej tudi za račune, ki so sicer kolkovani, pa kolek ni pravilno nalepljen, odnosno ni na pravilen način uničen.

Izpolnjevanje tega predpisa ni tako težko, da bi se ga v praksi ne moglo izvajati in je drugačno ravnanje pripisovati zgolj nepoučenosti ali površnosti, ki v primeru, da jo organ finančne kontrole zaloti, povzroča sitnosti ne le onemu, ki ima tak nepopolno kolkovan račun v rokah, temveč indirektno tudi izstavitelju, ker ima za posledico rekriminacije in korespondenco med izdajateljem in prejemnikom računa, ki niti iz daleko ne odtehta večje pozornosti, koja je potrebna pri izstavljanju računov, če se uničuje kolke točno po predpisih.

Druga navada v trgovskem prometu, ki ni v skladu s zakonom o taksah je izdajanje nekolekovanih začasnih potrdil o plačilu računa. Potrdilo o plačanem računu je kolka prosto samo, če se izda na računu, za čigar poravnava je bil potrjeni znesek plačan. Vsako drugo potrdilo je zavezano kolku, ki znaša $\frac{1}{2}\%$ od potrjene vsote, torej tudi začasno potrdilo. Okolnost, da se nanaša začasno potrdilo na kak prejšnji račun, je za takšno dolžnost brez vsakega posmena.

Če se izda odjemalcu za plačilo dolžne vsote potrdilo, pa naj bo tudi samo začasno, je zavezano taksi $\frac{1}{2}\%$ od potrjene vsote. Ako se ne kolkuje s toliko takso in ne uniči kolek na isti način, kakor pri računih, pa pride tak račun v roke oblasti ali organa finančne kontrole, se poleg redne takse pobere še kazen v izmeri trikratne redne takse. Trgovec, ki prejme začasno potrdilo o prejemu zneska Din 10.000—, plača v primeru kazenskega postopanja na redni taksi Din 50— in na kazni Din 150, skupaj Din 200—, kar je vsekakor občutno.

Zaradi tega se v praksi vedno bolj opušča izdajanje začasnih potrdil in jih nadomešča s korespondenco, ki ima priljivo sledo vsebino: »Sporočamo Vam, da smo v Vašo razbremenitev pri nas knjižili iznos Din ...

za poravnava Vašega računa z dne ... in prosimo za soglasno knjiženje.« Tako formulirana korespondenca nima značaja priznanice, ki bi podlegala plačilu takse.

Za kazensko postopanje radi nepravilnega kolkovanja ali radi prikrajšanja kolkovine dajejo trgovci in obrtniki največkrat povod sami, ker ne polagajo zadosti pozornosti na to, da so računi in pobotnice važen del trgovske korespondence. Račune in pobotnice puščajo ležati okoli po mizah, pultih in miznicah. Ko pride organ finančne kontrole k njim po drugih uradnih opravkih, pa vidi, da računi in pobotnice, ki so mu s tem, da ležijo prosti na njemu dostopnem kraju, naravnost na vpogled, je naravno, da mora postopati po predpisih in ovaditi prikrajšanje takse. Iz-

Obramba zoper tuje potnike.

Dan za dnem nas nadlegujejo tuji vsiljivi potniki s ponujanjem tujega blaga. Premnogi se da po vztrajni vsiljivosti te vrste ljudi premotiti, da nazadnje le še kaj naroči. Navadno pozneje vsakega naročnika glava boli, ker dobi veliko več blaga ali pa mnogo dražje, kakor je naročil. Da se izogne neprijetnih tožb, raje četudi po krivici, plača vse. Nasproti vsem takim vsiljivcem iz tujih držav je najbolje nastopiti z izjavo, da ne kupimo ničesar od njih zato, ker njihove države odklanjajo uvoz naše živine in našega žita. Pojasnimo jih, da nimamo denarja za taka naročila, ker ne moremo ničesar prodati izven države. Ko bodo prišli ti potniki domov, bodo veliki industriji pojasnili položaj med nami, in ta bo potem pritiskala na upravo svoje države, da bo morala dati pri trgovinskih pogodbah našemu blagu večje ugodnosti. — Navadno smo le preveč pozabljivi in naročamo povsod tudi brez potrebe tuje blago. Zato se pa tudi tuji prav nič ne bojijo odklanjati naše pridelke, ki zadnji čas tako usodepolno zaostajajo, da grozi kmetskemu stanu in vsem drugim kmetskim dobavnikom skorajšnji finančni pogin.

Zdržimo se vsi stanovi, posebno še trgovci za koristno gospodarsko samobrambo, drugače propademo, četudi smo oblečeni v najlepše tuje blago, polnoma vsi!

*

Gornji poziv je priobčil »Slovenec«. Pozdravljamo in podčrtamo ga z zadodčenjem, ker vidimo, da so se o upravnostenosti in potrebi borbe proti inozemskim vasiljivcem prepričali tudi izventrgovski krog. V naši borbi proti inozemskim potnikom smo vedno povdarijali, da gre več za interese konsumentov, kot za legitimne interese domačih trgovcev, katere se mora ščititi pred umazano konkurenco inozemcev, ki vasiljujejo naivnim konsumentom pod navidezno nizkimi cenami sam »sund«. Konsumente je treba opozoriti resno in nujno, da take inozemske potnike, ki prezirajo naše zakone in obiskujejo stranke na domu, dasi vedo, da je to strogo prepovedano, pravijo najbližnji orožniški postaji. Računi, ki jih dobijo naročniki, so vedno tako veliki, da ogrožajo eksistenco posameznikov. Pri iztirjevanju so inozemske tvrdke neizprosne. Izgovori ne pomagajo. Naročila

polnjevanje te dolžnosti jim nudi tudi izdaten dohodek, ker dobi ovadatelj nagrado, ki znaša $\frac{1}{4}$ plačane kazni.

Organ finančne kontrole pa ne sme naravnost zahtevati, da se mu po kaže račune in pobotnice, da jih pregleda, če so kolkovane, odnosno če so zadostno kolkovane. Trgovec je dolžan organu finančne kontrole pokazati račune in pobotnice samo, če se organ izkaže z odredbo ministrstva za finance, da mora izvršiti občasni pregled. Le v tem primeru je trgovec dolžan, da pokaže račune in pobotnice.

Želel bi, da si trgovci to opozoritev dobro zapomnijo, da se tako obvarujejo škode. Poznejše pritožbe praviloma ničesar ne pomagajo. Naj bodo previdni, da si ne nakopljejo sitnosti, neprilik in materialne škode.

Izkušal sem sam, kam vodi nepravilnost, in ne želel bi, da bi tudi druge šele globa privedla do tega, da se bodo znali obvarovati škode. F. M.

pri inozemskih potnikih končajo vedno z rubetom na blago in plačo. In zadnji čas je, da se s pomočjo pozivov, kakor je gornji, našim deželanom odprije oči in da se jih reši pred takimi škodljivimi in nevarnimi vasiljive!

LETNI GOSPODARSKI KONGRES V BEOGRADU.

Na konferenci zastopnikov gospodarskih krogov v Beogradu so sklenili, da se kongresu, ki se bo vršil od 11. do 13. septembra t. l., predlaga tale dnevnih red po predlogu prirediteljskega odbora tega kongresa:

1. Ugotovitev količine naših proizvodov za izvoz v prihodnjem izvoznom letu, ki se začne 1. septembra 1931. in traja do 31. avgusta 1932, ter pretresanje ukrepov, ki jih je treba storiti, da se ta izvoz zagotovi. — 2. Naši poljski pridelki in ukrepi, ki jih je treba storiti in ki so že storjeni za pospešitev tega izvoza. — 3. Pregled stanja našega gospodarstva v obrtništvu, industriji in trgovini. — 4. Avtomobilizem in avtobusni promet v krajih, kjer ni železnic, in 5. finančna obremenitev v zvezi s predpisi o samoupravnih cestah.

* * *

VINSKO NADZORSTVO V LJUBLJANI.

G. minister za poljedelstvo je imenoval z odlokom z dne 19. februarja 1931. št. 10.968-2 g. Žmavca Andreja, upokojenega ravnatelja vinarske in sadarske šole v Mariboru, za vršilca dolžnosti kletarskega nadzornika v Dravski banovini. Na podlagi § 45. pravilnika za izvrševanje zakona o vinu se je odredil vršilcu dolžnosti kletarskega nadzornika sedež pri kmetijskem oddelku kr. banske uprave v Ljubljani. Spričo dejstva, da je imel prejšnji vršilce dolžnosti kletarskega nadzornika svoj sedež v Mariboru, se gornje razglaša s pripombo, da se je obračati v vseh zadevah, ki se tičejo kontrole vina in so urejene z zakonom o vinu odnosno s pravilnikom za izvrševanje zakona o vinu, ter drugimi odnosnimi predpisi, na kmetijski oddelek kr. banske uprave v Ljubljani.

**Naročajte in podpirajte
»TRGOVSKI LIST«!**

Mlinska industrija in konzument ter novi zakon o trgovini s pšenico.

Ureditev kupovanja in prodaje pšenice v naši državi je urejena z novim zakonom, ki jamči, da dobi vsak kmetovalec za svojo pšenico najmanj Din 160— za 100 kg. Nadalje je s posebnim pravilnikom uvedena kontrola in mlini in vsemi kupcevalci s pšenico in s pšenično moko. Na podlagi novega zakona sme minister za trgovino in industrijo, če bo treba, predpisati mlinom, da morajo kupovati in mleti tudi pšenico, lažjo od 75 kg hektolitrove teže.

Vprašanje stabilizacije pšeničnih cen je vprašanje ureditve pšenične proizvodnje, t. j. koliko in kakšno pšenico se pridelava. Današnje težko stanje na žitnem trgu je brezvdomno posledica tega, da se na eni strani prideluje preveč pšenice, na drugi strani pa da pada potrošnja pšenice, ker ljudje jedo več živinorejskih pridelkov, zelenjave in sadja. V naši državi je potrošnja pšenice na glavo in leto 97 kg. Potrošnja koruze je znatno večja: 150 kg na glavo in leto.

Naš vsakoletni pridelek pšenice je takšen, da pri ravnokar navedeni potrošnji od 97 kg na glavo in leto ostane za izvoz letno okrog ene osminke pšenice (12%). Ako bi vsi naši državljanji jedli toliko pšenične moke in kruha, kot jedo n. pr. Vojvodinci in Sremci, potem bi imeli preveliko lastnega pridelka pšenice za prehrano naših državljanov. Dočim porabi letno Vojvodinec okrog 180 kg pšenice, Sremec 243 kg, porabi Bošnjak in Hercegovac samo 54 kg. Šumadijnec in Hrvat 70—80 kg pšenice letno.

Kar se tiče izvoza pšenice, moramo imeti pred očmi, da vsi naši sosedje, izvzemši Madjare in Romune, rabijo pšenico in jo letno uvažajo. Evropske agrarne države (brez Rusije) pridelajo preko svoje potrebe samo 15% one pšenice, ki jo rabijo evropske industrijske države. Tako n. pr. mora Grčija sama letno uvažati najmanj toliko pšenice, kolikor je imamo mi v najboljšem letu na razpolago za izvoz.

In vendar ni mogoče prodati naše pšenice. Priporoča se našemu kmetu, naj prideluje samo živinorejske pridelke, mlečne pridelke, jajca in drugo, kot dela Danec. Nihče pa ne pove, kam bo šel kmet s temi pridelki, ako bi tričetrt zemlje uporabil za pridelovanje teh pridelkov in samo enčetrt za žito, kot je to slučaj na Dansku. Naš kmet nima v neposredni bližini konzumenta, kot ga ima Danec v Londonu, ki šteje 13 milijonov prebivalcev.

Ne smemo pozabiti, da je najdonosnejše in najracionalnejše pridelovati v gotovih pokrajinah one poljedelske kulture, ki na določni zemlji, podnebju in pri ostalih živiljenskih činiteljih najboljše uspevajo. Pri nas v Vojvodini lahko z umnim pridelovanjem in gnojenjem, ter z dobrim semenom pridelamo prvorstno pšenico. Pridelek pšenice na 1 ha ne more biti v Vojvodini pri najpopolnejših tehničkih sredstvih tako visok kot je n. pr. v severni Nemčiji in na Dansku. Glavni činitelj, ki pri nas

to ovira, je vлага. Ako bi lahko v Vojvodini namakali nijive, potem bi bil tudi pridelek 3–4krat večji.

O tem nočemo za enkrat govoriti, ker zahtevajo ta dela prevelikih žrtev kapitala. Hočemo pa omeniti ono, kar je mogoče dosegči z malimi sredstvi. Agrikulturalna veda je na podlagi dolgoletnih in mnogoštevilnih raziskovanj dognala, da se lahko znatno dvigne pridelek in poglobiša kakovost pridelka, ako se pravilno in pravočasno obdeluje zemlja, pravilno uporablja gnojilo, ki ga rastlina potrebuje in seje dobro, izbrano in razkuženo seme. Na obdelovanje samo odpade 20%, na gnojenje 50% in na seme 30% od uspehov dobrote in kakovosti žetve. Po raziskovanjih Zavoda za specialno poljedelstvo na kmetijski fakulteti beografske univerze so naše pšenice v splošnem dokaj slabe. Vzrok je samo v nestrokovnem obdelovanju, nikakšnem oziroma pomanjkljivem ali enostranskem gnojenju in setvi slabega semena, polnega plevela. V Vojvodini, na Hrvaskem in Slavoniji, torej v glavnih žitorodnih krajinah naše države je po teh raziskovanjih samo 20% raziskovanih pšenic odgovarjalo trgovskim normam. Srbija je v tem pogledu dala še slabše blago; — 12% teh pšenic je sposobnih za svetovni trg. Po dunajskih borznih uzansah se smatra pšenica, ki ima hektolitersko težo 76 — slaba, 78 — srednja, 82 — dobra. Naše pšenice pa so dale sledete:

hektoliterska teža	Vojvodina	Hrvatska in Slavonija	Srbija, Crna gora	Bosna, Hercegovina, Dalmacija
nad 80	2%	—	—	—
78–80	5%	7%	2%	25%
76–78	15%	13%	8%	22%
pod 76	78%	80%	88%	43%

Hektoliterska teža je odvisna od mnogoštevilnih okolnosti in sicer, koliko ima žito vlage, koliko je debelo, dolgo, kakšno obliko ima, specifično težo itd. Nadalje je hektoliterska teža odvisna tudi od tega, kako se napolni cilindrična tehnicka. Veliko vpliva tudi plevel in druge primesi, ki jih imamo v precejšnji meri v žitu, prepogostokrat 10–15%.

Prvi korak je z zakonom storjen. Sedaj moramo narediti še drugi korak, poglobiti kakovost pšenice. Kakovost naše pšenice je ravno vsled primitivnega obdelovanja, slabega semena in skoraj nikakrnega ali povsem enostranskega gnojenja, slaba. Znano pa je vsaki gospodinji, da se iz slabe moke ne more narediti dobre pecivo. Iz sfabega žita ne more mlinska industrija narediti dobre moke. Ako bodo morali mlini kupovati tudi slabo pšenico, se bo kakovost naše pšenične moke znatno poslabšala in konsumenti ne bodo hoteli uporabljati takšne moke. Mlinska industrija ve in zna najboljše, kaj se pravi zadowoliti konzumenta! Koliko reklamacij, koliko izgube konzumentov prepogostokrat povzroči slaba moka, ki jo konzument enostavno zavrača in jo odklanja. Da pri nas ni lahko dobiti dobre pšenice, iz katere se lahko naredi moka, ki ima vse dobre lastnosti za pecivo, ni treba še posebej naglašati. Statistični podatki znanstvenega zavoda beografske univerze nam to dokazujo, mlinska industrija pa lahko dokaže na podlagi vsakoletnih težkoč pri nakupu kakovostne pšenice. Zato smatramo za neobhodno potrebno, ako hočemo, da hvalevredno prizadevanje vlade glede reguliranja cene pšenici doneče čim najboljše sadove, da se kmetovalca poduci in da se mu pomaga pridelovati dobro blago, za katero bo lahko tako na domačem, kot na svetovnem trgu dobil odgovarjajočo ceno. Konzument in mlinska industrija s pravico zahtevata od merodajnih činiteljev, da se poleg reguliranja cen uredi tudi vprašanje kakovostne proizvodnje. Dvigniti kakovost naše pšenice pa je mogoče, kot smo že nglasili, s pravilnim obdelovanjem, gnojenjem in dobrim semenom. Jezensko oranje in gnojenje pred setvijo z vsemi hranilnimi sredstvi, ki jih

Trgovska pogodba s Českoslovaško pred českoslovaškim parlamentom.

Dne 9. julija je bila predložena českoslovaškemu parlamentu v odobritev trgovska pogodba med našo državo in Českoslovaško. Ob tej priliki se je razvila v parlamentu zelo živahnega debata, v katero so posegli zastopniki vseh strank in odlični gospodarstveniki.

V imenu odbora za zunanje zadeve je govoril bivši češki poslanik v Beogradu g. Jan Šeba. V svojem govoru je omenjal vse one velike napore, ki so bili storjeni za sklenitev te pogodbe. Naglašal je, da je splošna gospodarska kriza zajela obe državi, Jugoslavijo pa tem bolj, ker so bili jugoslovanski poljedelci primorani tek v zadnjih par desetletjih večkrat prijeti za orožje. Konstatiral je, da skoraj 40% celokupnega českoslovaškega izvora v Jugoslavijo tvorijo tekstilni predmeti. Českoslovaška mora zato gledati, da si obdrži jugoslovanski trg za svoje tekstilne produkte in proekte železne industrije. Beograd postaja trgovski center za Balkan in Českoslovaška si mora tu utrditi svojo pozicijo.

V to svrhu bi bilo tudi dobro in koristno, da bi že enkrat uredili rečno plovbo med obema državama, zlasti še, ker ima Českoslovaška številne pogodbe z raznimi nemškimi podjetji. Potrebno je, je naglašal g. Šeba, čim tesnejše gospodarsko sodelovanje med obema državama, vsled česar pozdravlja ustanovitev jugoslovansko-českoslovaške trgovske zbornice.

V imenu socijalnih demokratov je govoril g. Stejskal in pozdravil novo pogodbo, ki je zlasti velikega pomena za češko tekstilno, metalno in kemično industrijo.

Po govorih številnih drugih govornikov je bila debata zaključena ter pogodba sprejeta. Dne 20. t. m. bo pogodba predložena senatu v odobritev in skoraj v domova, da bo tudi tu sprejeta.

Malinovec
pristen, naraven, na malo in veliko prodaja lekarna
Dr. G. Piccoli
Ljubljana, Dunajska c. 6

žito in tla v večji ali manjši meri potrebujejo, setev selekcioniranega semena, ki je prilagodeno za poedine vrste tla in podnebje, razkuženo in odporno proti boleznim, to naj se istotako uredi zakonitim potem. Ustvarjanje plevela, ki nam naredi vsak leto milijonsko škodo in poslabša kakovost naših pridelkov, se mora tudi zares izvrševati. Kaj pomaga na prednemu kmetovalcu, če zatira na svojem posestvu rastlinske bolezni in škodljivce, a njegov sosed se za to ne briga. Ves izdatek je zastonj, ker čez nekaj dni ima na novo vse okuženo od škodljivcev, bolezni oziroma od plevela, ki se je preselilo od sosednih posegov na njegovo.

Tako sedaj, ko se kmetovalcu da kolikor toliko odgovarjajoča cena za pšenico, naj se ga pouči, kako lahko dvigne pridelek, kakovostno in količinsko. Uporaba dobrega čistega semena, vračanje izčrpanih rudinskih snovi, zatiranje plevela in škodljivcev mora biti za vsakega, ki posebuje najdražje narodno blago — zemljo — dolžnost. To s polno pravico zahtevajo oni, ki morajo kmetijske pridelke plačevati po določeni ceni. Kaj rado se zgodi, da v takih slučajih kakovost pridelka vedno bolj pada, mesto da se poboljša. Ako se kakovost pšenice pri nas še poslabša, potem bomo pač doživel, da bo Jugoslavija, ki bi pri racionalnem delu lahko imela pšenico prve kakovosti, prideloval samo drugovrstno pšenico, s katero ne bo mogla konkuričati na svetovnem trgu. Doma pa bo konzument, ako bo moka slaba, porab zmanjšal in zamenjal z drugo hrano, ki bo boljša in z ozirom na kakovost cenejša.

Ustanovitev jugosl.-romun. kartela za mehki les.

Kakor smo že poročali, je bil že pred par meseci ustanovljen jugoslovansko-romunski lesni kartel Union Bois s sedežem v Zenevi. Dne 3. 4. m. pa je bil na Dunaju sklenjen definitivni sporazum tako, da bo kartel lanko že pridel s svojim delovanjem. Največ zaslug si je pri tem pridobil gen. dir. »Sipada« dr. M. Ulmanski.

Sporazum je sklenjen na tri leta in njegov namen je: 1. stabilizirati cene; 2. enotna klasifikacija in 3. normiranje platičnih pogojev.

Komunski vlada je pri tem podelila svoji gozdni industriji razne olajšave. Sporazum je postal za Romunijo že obvezen, za nas pa postane takoj, ko dobri odobrenje ministra za šume in rude.

Z novim sporazumom bo odpravljena tista ostra konkurenca, ki je škodovala obema državama in od katere so imeli koristi le kupci našega in romunskega lesa.

Pri določevanju cen za les so se predvsem upoštevali interesi male in srednje industrije.

Jugoslovanski kartel sestoji iz treh delov: Slovenije, Gorskega Kotora in Bosne.

Centralni urad za ves promet z Romunijo bo v Zagrebu v prodajnem oddelku Angleško-jugoslovanske lesne industrije, d. d.

ZAŠČITA DOMAČIH PRODUCENTOV PRI JAVNIH DOBAVAH.

Centralna industrijska korporacija je skupno z drugimi gospodarskimi organizacijami že ponovno insistirala na tem, da se prične točno izvajati člen 85. zakona o državnem računovodstvu, ki omekšuje prve licitacije pri državnih nabavah na domače izdelovalce in domače producente. Trgovinski minister je sedaj na to pristal in je na podlagi člena 85. zakona o državnem računovodstvu razposlal vsem ministrom, zlasti pa ministrstvu za promet in ministrstvu vojske in mornarice, kralj. banskim upravam, upravi državnih monopolov itd. okrožnico, v kateri pravi med drugim: Pokazalo se je, da se je pri licitacijah za državne nabave uvedla praksa, ki nasprotuje zakonu o državnem računovodstvu in da se pri teh licitacijah dovoljuje udeležba tudi tujih procentov poleg domačih. S tem se škoduje domači industriji, ki često ne more tekmovati s tujimi tvrdkami. Zakon o državnem računovodstvu (čl. 85) predpisuje, da se morajo vselej, kadar gre za predmete in material, ki se lahko nabavi doma, v prvi vrsti upoštevati samo domače tvrdke. Edino tedaj, če predmetov ali materiala ni mogoče dobiti v državi ali pa so cene previsoke, odredi pristojni resorci minister ponovno licitacijo, kjer lahko konkurirajo tudi tujje tvrdke. Ta okrožnica je sporočena predsedniku vlade, da se bodo v bodoče vsa ministrstva točno po njej ravnala.

JUGO-RADIATOR
LASTNIK FRIDERIK HERLIE. Podjetje za moderne centralne kurjave, parne pralnice, parne kuhanje, sušnice in zdravstvene opreme.
LIJ 3 JANA, KOLODVORSKA UL. ŠT. 18. - Telefon 3482

AVSTRIJSKI ZAVOD ZA RAZISKOVANJE LESA.

Avtstrijsko gospodarstvo, pa tudi ono Srednje Evrope, je že davno občutilo pomanjkanje centralnega zavoda za lesno raziskovanje, gospodarstvo in industrijo. Sedaj bodo po vzoru inozemskev zavodov ustanovili tak zavod v Avstriji, na Dunaju. Pridejan bo visoki poljedelški šoli (Hochschule für Bodenkultur); vodil ga bo rektor te šole s prideljenim mu ssovetom. V ssovetu bodo poleg teoretikov tudi odlični praktiki avstrijskega lesnega gospodarstva. Glavne naloge novega zavoda bodo vsa vprašanja diagnostike in anatomije lesa, preskuševanja materiala in predelovalne možnosti lesnih vrst, ocena o napravah industrijskih podjetij, preskuševanje strojev in orodja. Seveda se bo bavil zavod tudi z vprašanjem carinske in tarifne politike ter z drugimi trgovskopolitičnimi posli.

Po sudu

Nemški kartel džute je po pristopu zadnjih outsiderjev sedaj popoln.

Mednarodni konгрès svile bo zboroval leta 1932 v Düsseldoru. Mednarodna svilena zveza bo skrbela sedaj zlasti za propagando.

Glede ruske petrolejske politike je izjavil Deterding, da o sodelovanju z Rusijo za sedaj še ni govorila, da se pa pričenjajo Rusi polagoma prilagodovati politiki teh velikih koncernov. Sicer je pa ameriška petrolejska proizvodnja v štirinajstih dneh večja kot ona Rusije v vsem letu.

Dohodki indirektnih davkov v Českoslovaški rastejo kljub oslabljeni konsumni moči prebivalstva; v prvem letu je bil 1931 z 2,665.000 osebami, kar je 774.000 oseb več kot ob istem času preteklega leta.

Za Banque de Genève, ki se nahaja v finančnih težkočah, je obljubil švicarski zvezni svet znatno podporo. Westminster Bank je kot tretja med angleškimi velebankami znižala polletno dividendo od 10 na 8%.

Katalonska banka v Barceloni se je izjavila za insolventno, kar je povzročilo precejšnjo paniko. Ta banka je med največjimi finančnimi zavodi Katalonije, njena glavna šteje 50 milijonov peset. Bilanca izkazuje 370 milijonov pasiv.

Gospodarski položaj v Turčiji ostane nadalje nerazveseljiv; več inozemskev parniški agentur bo svoje lokale zaprlo, nekatere inozemske banke hočejo svoje turške podružnice opustiti itd.

Inozemska pomoč za nemško industrijo naj se započne po končnem sklepu Hooverjeve akcije. Nov centralni gospodarski zavod naj postane nositelj večjega dolgoročnega inozemskega posojila.

Španska banka je zvišala obrestno mero od 6 na 6 1/2 %. Tudi obrestna mera za zasebne kredite je zvišana za pol odstotka.

Zlato in devizno kritje Narodne banke Jugoslavije znaša po zadnjem izkazu Narodne banke 2291 milijonov dinarjev ali 41,25% obtoka bankovcev in takoj plačljivih obveznosti. Zlate zaloge same so izkazane z 1540 milijoni, državni dolg je reduciran od 4021 na 1825 milijonov dinarjev.

Avtomobilov v Avstriji je okoli 70.000, od teh 40% na Dunaju; avtotaksi je ca. 5000, med njimi 3000 na Dunaju; avtobusov je okoli 2200.

Ogrsko posojilo v znesku 500 milijonov frankov je dala po poročilu lista »Daily Mail« mednarodna finančna skupina London, Newyork, Pariz in Amsterdam.

O porabi industrijskih železniških tirov in pogodbah med državno železnicu in industrijskimi podjetji bo izšla nova načrta prometnega ministra.

Izvoz lesa iz Poljske pada; v prvem letnem četrtletju je obsegal izvoz neobdelanega lesa 170.000 ton proti 408.000 tonam v prvem lanskem četrtletju. Izvoz napol obdelanega lesa sicer ni padel v takih izmerih, a vendar od 268.000 na 193 tisoč ton.

Za naravno svilo bodo pričeli veliko propagando in se bo posvetovalo o tem 15. septembra t. l. kongres v Parizu in leta 1932 kongres v Düsseldorfu. Parani pred düsseldorskim kongresom naj priredijo narodne zveze v vseh deželah »dan svile«, ki naj pokaže prednosti prave naravne svile.

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snaži oblike, klobuke itd. Skrbi v svetlostika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo.

tovarna JOS. REICH.

Občni zbor Zveze trgovskih gremijev za Slovenijo.

(Nadaljevanje.)

Poročilu o pridobitvi je sledil referat g. Ivana Bahoveca o samoupravnih davščinah.

Poleg državnih neposrednih davkov, ki so se v razdobju od leta 1922. do 1930. zvišali za 274%, so za gospodarske kroge izredne važnosti tudi samoupravne davščine.

Samoupravne davščine delimo v občinske in banovinske.

A. Občinske davščine.

Naše občine so do bile samoupravo po letu 1843. Samouprava se izraža v tem, da opravlja občine svoje posle vobče neodvisno od državne uprave. Za opravljanje teh poslov pa so seveda potrebna zopet predvsem denarna sredstva, ki jih morajo črpati občine v glavnem iz obremenitve občanov, to je iz doklad, taks, trošarin itd.

Delokrog občin postaja vedno večji, postavlja se jim tudi od strani državne uprave vedno večje naloge, nove pa jim prinaša tudi splošni kulturni, socialni in gospodarski razvoj. V področje občin spada danes pospeševanje gospodarskih, kulturnih in socialnih interesov občanov, pa se ob teh velikih nalogah borijo skoraj vse občine z velikimi finančnimi težkočami.

V naši komunalni politiki pogrešano predvsem enotnosti v delokrogu občin in pa zakonskih odredb, ki bi urejevale občinsko gospodarstvo, pravilno porazdelitev dela med občino, državo in banovino, kar bi preprečevalo prekomerno obdavčitev občanov z občinskimi davščinami.

O obdavčitvi z občinskimi davščinami skoraj do zadnjih let nimamo nikakoga točnega pregleda, kar znači, da se komunalnemu gospodarstvu ni posvečalo nikdar dovolj pažnje.

Vendar pa nam že nekaj številka iz področja komunalnega gospodarstva kaže, da so občinske samouprave iz finančnega stališča tako važne, da je zlasti v zvezi z državnimi davščinami neobhodno potrebna remedura in zakonska ureditev občinskega gospodarstva.

Glavne dohodke kmečkim občinam tvorijo doklade na državne davke.

Tako so znašale doklade na državne davke n. pr. v letu 1926.:

za kmečke občine:	355,538.952 Din
za mestne občine:	178,515.037 Din
za sreske obvore:	41,052.585 Din
za okrožne obvore:	73,549.938 Din
skupaj	648,656.512 Din

Iz trošarin so črpale občine v letu 1926.:

kmečke občine:	41,166.933 Din
mestne občine:	211,969.310 Din
skupaj	253,136.243 Din

Iz taks so črpale isto leto občine:

kmečke občine:	23,229.483 Din
mestne občine:	255,220.274 Din
sreski obvori:	158.432 Din
okrožni obvori:	14,482.652 Din
skupaj	293,090.841 Din

Skupna obremenitev s temi davščinami je znašala 1926.: 1.194.928.595 Din, to je 21.9% skupne fiskalne obremenitve z državnimi davščinami.

V naslednjih letih so znašali dohodki samo glavnih mest 795 milijonov Din.

V zadnjih letih so pričele posamezne občine uvajati tudi razne samostojne trošarine, uvozne itd., tako da postaja iz leta v leto položaj davorplacovalcev nevzdržnejši.

B. Banovinske davščine.

Leta 1927. so bile z zakonom o porazdelitvi države v oblasti upostavljeni oblastne samouprave. S to porazdelitvijo se je decentralizirala državna administrativna uprava in obsežen delokrog se je prenesel na oblasti. Vsi smo tedaj pričakovali, da bo dala osrednja državna uprava tudi potrebna sredstva na razpolago. Toda oblastne samouprave so bile tu, niso pa imeli eksistenčnih pogojev

za delovanje, ker je bila državna dobitacija za širok delokrog, ki obsegata vso skrb za pospeševanje gospodarskih interesov itd., premajhna. Tako so morale oblasti in z novo porazdelitvijo države, tudi banovine, črpati glavni vir svojih dohodkov iz oblastnih, odnosno banovinskih davščin.

Iz statistike o tej novi vrsti obdavčitve sledi, da je imelo leta 1928. 24 oblasti skupnih dohodkov 528,184.428 Din, ki so se stekali ponajveč iz davščin in ki so v zadnjih letih rapidno porastle. Že samo pogled na znatno zvišanje proračunov Dravske banovine, uvajanje novih davščin in fondov nam zadoštuje, da je treba tudi v financiranju banovin potegniti mejo davčne preobremenitve.

Nas zanimajo predvsem banovinske davščine Dravske banovine, katere so izviale povodom letošnjega banovinskega proračuna med gospodarskimi krogi mnogo nevolje.

Najprej nekaj splošnih podatkov o finančni strani te samoupravne oblasti!

Prvi proračun ljubljanske oblasti leta 1928. je znašal 55,941.575 Din. Od te vsote je odpadlo na oblastne davščine, takse in doklade nekaj nad 20 milijonov Din.

V letu 1929. je znašal proračun ljubljanske in mariborske oblasti 132,462.493 Din dohodkov in 132 milijonov 7.493 Din izdatkov. Oblastne davščine, takse in doklade so bile predvidene s skupnim zneskom 53 milijonov 366.000 Din.

Prvi banovinski proračun za leto 1930-31 v celokupni proračunski vstopi ni mnogo nadkriljeval obeh oblastnih proračunov za leto 1929. in je znašal 136,062.286 Din. Močno pa so porastle banovinske davščine in sicer od 53,366.000 Din v letu 1929. na 85,680.000 Din.

Tudi letošnji banovinski proračun sam po sebi ni prinesel nikakoga zvišanja, ker znaša 119,964.015 Din. A poleg tega proračuna je še poseben proračun cestnega fonda, ki je znašal prvotno 45,350.000 Din in bi bil torej celotni banovinski proračun za 24,161.729 Din višji od lanskoletnega proračuna.

Zlasti ostro je prizadel gospodarske kroge Cestni fond, s katerim se je uvela cela vrsta novih cestnih davščin in sicer: državna in banovinska taksa na motorna vozila, davek na vprežno živilo, prispevek avtobusnih podjetij za prekomerno uporabo cest, taksa na šoferske legitimacije, davek na premije od varovanja motornih vozil, trošarina na pneumatike in kuluk, tako da plačuje danes vsak trgovec za ceste:

1. banovinsko cestno doklado,
2. sresko cestno doklado,
3. izredni prispevek za vzdrževanje javnih cest,
4. občinsko cestno doklado in
5. kuluk.

(Nadaljevanje sledi.)

JUGOSLOVANSKI POMORSKI PROMET.

Zbornica za TOI v Splitu je priobčila pred kratkim svojo pomorsko statistiko za leto 1930. Letne statistike te zbornice so dragoceni sestavi o razvoju vsega jugoslovanskega pomorskega prometa ob Adriji, o ladijskem, tovornem in osebnem prometu, o morskem ribištvu, trgovskem brodovju, železniškem postajnem prometu ob obali, o prometu jugoslavijev in inozemskih pristaniščih itd.

V letu 1930. je znašal promet v pristanišču ob Adriji prihajajočih ladij 96 tisoč 533 ladij s 14,980.000 netotonami, promet iz pristanišč odhajajočih ladij 96.474 ladij s tudi 14,980.000 netotonami; blagovni promet v tuzemstvu izvoz 2 milijona 568.000 stotov, izvoz 2,461.000 stotov, blagovni promet z inozemstvom izvoz 5,260.000 stotov, izvoz 17,881.000 stotov. Trgovsko brodovje je štelo 170 parnikov s 192.996 netotonami in 316.684 brutotonami. Vse te številke nam pravijo kakšno važnost ima naše trgovsko brodovje v skupnem gospodarstvu Jugoslavije. In to brodovje zelo hitro raste.

MEDNARODNI BORZNI INDEKS.

Da viharno hausse-gibanje po prvih poročilih o Hooverjevem moratorijskem načrtu je sledila v tednu med 27. junijem in 4. julijem načalna reakcija. Menjavači se potek pogajanji v Parizu se je javljal v kolebanju na svetovnih borzah in je prišlo na skoraj vse efektnih trgov izračunjeni mednarodni borzni indeks je padel po 15 odstotnem ojačanju prejšnjega tedna le od 62.1 na 61.8%, pri čemer je indeks na koncu leta 1927 enak 100. Tako je indeks še zmeraj 14.1% nad letošnjim minimum izpred dveh tednov.

Tu podamo seznam posameznih borz:

Začetek 100	Konec leta 1929	Teden 20. 6.	Teden 27. 6.	Teden 4. 7.
London	102.6	43.3	43.3	
Berlin	113.6	44.7	42.4	
Pariz	156.8	88.1	87.0	
Bruselj	133.8	50.0	49.2	
Amsterdam	104.5	48.0	48.4	
Stockholm	109.5	63.2	66.0	
Zürich	101.0	70.2	69.8	
Dunaj	91.4	46.9	46.7	
Budimpešta	109.2	58.9	56.8	
Praga	108.3	71.9	71.8	
Milan	124.0	74.9	76.0	
Newyork	137.3	84.9	84.0	

Vidimo, da je ostal London na enaki višini, da so si opomogli efektni trgi Amsterdam, Stockholm in Milan, ostali osmeri trgi pa da so kolikortoliko oslabili.

Priporoča se

Gregorc & Ko.

Ljubljana

Veletrgovina špecijskega in kolonialnega blaga raznega žganja in spirita.

Telefon 22-46 Brzovavi: Gregorc
Zahtevajte špecialne ponudbe!

NOVI MILANSKI GLAVNI KOLODVOR.

V Miljanu je bil dne 30. junija t. l. slovesno otvoren novi glavni kolodvor. O obsežnosti te nad vse moderne postaje naj pričajo sledeči podatki:

Tirne naprave zavzemajo dolžino 400 km, celotna prostornina zgradb znaša 2,500.000 m², podstreški in kovinska strešja pa 80.000 m². Uporabljeno je bilo 6,500.000 m³ gradiva. Potniški kolodvor s 24 tiri in 66.000 m² z ostrešjem pokritega površja je zahteval 360.000 m² zidovja in 16.000 ton železa. Termične, hidravlične, varnostne, signalne in električne naprave so najmodernejše. Posluževanje kretnic in signalnih naprav se vrši iz 7 bločnih zgradb, ki imajo skupno 1100 prestavljalnih vzdvodov.

Tovorni pomožni kolodvor Lambrata je dolg 5 km in širok 300 m. Njegova površina znaša 1,400.000 m² in se lahko na tem kolodvoru ranžira dnevno 5500 vozov; ima 1300 km tirov in 9 bločnic s 1000 prestavljali.

Posebna kurilnica za potniško službo, ki dnevno opremi 170 parov vlakov, je bila zgrajena v predmestju Greku.

Za železniško objekt je bila zgrajena načelna stanovanjska hiša, ki nudijo železničarjem udobno in cenena stanovanja. Veličastni 50 m dolgi, 33 m široki in 42 m visoki postajni vestibul je okrašen s krasnimi keramičnimi reliefi z motivi iz rimske preteklosti.

Brezvomno je to veličastno delo, ki ga zadostno proslavijo že številke same.

Pred 25 leti so položili prvi temeljni kamen. Delo je pa le pologoma napredovalo, dokler ni leta 1924 sedanja vlada energično preosnova način dela in istega leta uspešno končala in s tem nagradila delavnost industrijskega in trgovskega mesta Milana, ki je eno izmed največjih italijanskih delavnih središč, in mu preskrbelo kolodvor, ki odgovarja njegovemu vedno rastočemu razvoju in gospodarski vrednosti.

Priporoča se Josip Bajde

Gospodarska cesta 12

Specijalna delavnica za generalna popravila klavirjev, poliranje, uglasevanje priznano načelno.

Tržna poročila

TRŽNE CENE V CELJU,
dne 1. julija 1931.

Govedina: 1 kg volovskega mesa I. vrste 18, II. vrste 16, III. vrste 14, kravjega mesa 10 do 12, vampon 10, pljuč 8 do 10, jeter 16, ledvic 16, loja 5 Din.

Teletina: 1 kg telečjega mesa I. vrste 18, II. vrste 16, jeter 18, pljuč 16 Din.

Svinjina: 1 kg prašičjega mesa I. 23, II. 18, III. 16, pljuč 16, jeter 12, glave 12, slanine I. 17, II. 16, na debelo 16, suhe slanine 20, masti 18, šunke 23, prekajenega mesa I. 23, II. 22, prekajenih parkljev 8, prekajene glave 13, jezika 23 Din.

Konjsko meso: 1 kg konjskega mesa I. vrste 6 Din.

Klobase: 1 kg krakovskih 30, debrecinskih 40, hrenov 30, safalad 30, posebnih 30, tlačenk 20, polsuhih kranjskih 35, braunšvih 15, salami 70 do 90 Din.

Perutnina: piščanec majhen 13, večji 20, kokoš 30 do 35, petelin 30 do 35, raca 35, domaći zajec, manjši 15, večji 20 Din.

Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka 2:50 do 3, kisle smetane 14, 1 kg surovega masla 36 do 40, čajnega masla 48, masla 32, bohinjskega sira 25 do 28, trapistovskega 24, ementskega 28, sirčka 14, eno jajce 1 Din.

Pijača: 1 liter starega vina 20, novega 10 do 16, piva 10, žganja 35 Din.

Kruh: 1 kg belega kruha 4:50, polbelega 4:30, črnega 4, žemlja mala 0:50, velika 1 Din.

Sadje: 1 kg hrušk 8, marelci 16, orehov 8, luščenih 30, češenj 4, suhih čespalj 7 do 10, suhih hrušk 8, 1 limona 1 Din.

Specerijsko blago: 1 kg kave Portoriko 76, Santos 52, Rio 40, pražene kave I. 92, II. 78, III. 48 do 68, čaja 68 do 140, kristal belega sladkorja 18, sladkorja v kockah 15, medu 16 do 20, kavne primesi 18, riža I. 12, II. 10, III. 4:50, 1 liter namiznega olja 16, olivnega 16 do 30, bučnega 18, vinskega kisa 5:50, nayadnega 3, petroleja 7:50, spirita denat. 10, 1 kg soli 2:50, celega popra 44, mlečega 46, paprike 30, sladke paprike 36, testenin I. 12, II. 8, mila 13, karbida 7, sveč 14, kyasa 32, marmelade 20 do 30, sode za pranje 2 Din.

Mlevski izdelki: 1 kg moke štev. 00 3:40, št. 0 3:40, št. 2 3:15, št. 4 3:05, št. 5 2:85, št. 6 2:60, ržene enotne moke 3:20, pšeničnega zdroba 3:70, koruznega zdroba 2:45, pšeničnih otrobov 1:30 do 1:50, koruzne moke 1:85, ajdove moke

4:40, kaše 3:40, ješprenja 3:80, ovsene riža 7 Din.

Zito: 1 q pšenice 200, rži 160 do 170, ječmena 160, ovsna 220, prosa 250, kruze 145, ajde 250, fižola 300 do 350, graha 1400, leče 1200 Din.

Kurivo: 1 q premoga, črni trboveljski 47, zabukovski 49, rjavi 25, 1 m³ trdih drv 130, 100 kg trdih drv 34, 1 m³ mehkih drv 110, 100 kg mehkih drv 28 Din.

Krma: 1 q sladkega sena 70, polsladkega 60, kislega 50, slame 50, prešana stane več 8 Din.

Zelenjava in gobe: 1 kg glavnate solate 3, 1 glava solate 0:50 do 1, 1 kg zgodnega zelja 6, ohrovta 5, karfijola 10, špargljev 16, kolerabe 4, 1 krožnik špinače 1:50, 1 kg paradižnikov 8, kumar 5, graha v stročju 6, fižola v stročju 5, čebule 5, česna 12, krompirja novega 3, jurčkov 1 komad od 0:25 do 1, 1 kg buč 4, 1 liter borovnic 1:50 Din.

Tržne cene v Mariboru dne 1. julija 1931: 1 kg govejega mesa I. vrste Din 16—18, II. vrste 12—14, III. vrste 8 do 10, 1 kg jezika svežega 16—20, vampon 5—10, pljuč 4—8, ledvic 16—18, možgancov 20, parkljev 4—5, vimena 5—10, loja 2—11. — **Teletina:** 1 kg teletine I. vrste Din 25—35, II. vrste 12 do 20, jeter 20—25, pljuč 16—20. — **Svinjina:** 1 kg prašičjega mesa Din 14 do 25, sala 14—15, črevne masti 10, pljuč 8—10, jeter 8—12, ledvic 20, glave 8—10, nog 6—7, slanine sveže 12—15, papiricirane 18—20, prekajene 18—20, masti 15—18, prekajenega mesa 16 do 24, gnjati 23—28, prekajenih nog 6—7, prekajenega jezika 18—30, prekajene glave 8—10. — **Klobase:** 1 kg krakovskih klobas Din 20—32, debrecinskih 14—25, brunšvih 16—20, pariških 24—25, posebnih 24—25, safalad 24—25, hrenov 25—28, kranjskih 32 do 35, 1 komad prekajenih klobas 4 do 5, 1 kg mesenega sira 25—28, tlačenk 16—20, salame 80—90. — **Konjsko meso:** 1 kg konjskega mesa I. vrste Din 10, II. vrste 4. — **Kože:** 1 komad konjske kože Din 80—100, 1 kg goveje kože 6—7, teleče kože 12—13, svinjske 8:50, gornjega usnja 65—95, podplatov 55—65. — **Perutnina:** 1 piščanec majhen Din 12, večji 30, kokoš 30—45, raca 15—25, gos 30—40, zajec domać, majhen 8, večji 30. — **Ribe:** 1 kg morskih rib Din 16—24. — **Mleko, maslo, jajca:** 1 liter mleka Din 2—3, smetane 12—14, 1 kg surovega masla 36—40, čajnega masla 44, masla kuhanega 44, ementskega sira 60—80, polementalskega 24—30, trapistnega 20—28, grojskega 25—28, tiliskskega 30—32, parmasana 80—100, sirčeka 6—7, 1 jajce 0:75—1. — **Pija-**

če: 1 liter vina novega 6—14, starega 16—26, piva 9, 1 steklenica piva 5 do 5:50, 1 sodček piva (25 l) 150, 1 liter žganja 36—44, rumna 36—56, sadjevca 4—5, 1 pokalica 1:50—2:50. — **Kruh:** 1 kg belega kruha Din 4:50, črnega 4, 1 žemlja 0:50. — **Sadje:** 1 kg črešenj Din 4—6, sлив posušenih 9—12, marelic 18—20, hrušk 16, 1 limona 0:50—1, oranža 2—3:50, 1 kg rožičev 6—8, smokov 7—12, mandeljnove 42—56, orehov 8, luščenih 40, rozin 16—24, maka 12 do 16. — **Specerijsko blago:** 1 kg kave I. vrste Din 44—90, II. vrste 40—56, pražene I. vrste 48—94, II. vrste 44—56, čaja 60—250, soli 2:75, popra celega 44—60, mlečega 44—60, cimeta 54—60, paprike 30—60, testenin 7—11, marmelade 18—36, pekmeza 10, medu 14—20, sladkorja v prahu 13:50 do 14:50, v krist. 12—12:50, v kockah 13:50—14, kvasa 34—40, škroba pšen. 12—30, riževega 16—24, riža 4—12, 1 liter kisove kislina 45—50, kisa navadnega 2—4, vinskega 3:50—8, olja olivnega 16—20, bučnega 13—16, spirita denat. 9—10, 1 kg mila 11—17, sode 1:80—2, ječmenove kave 8—14, cikorije 16—26. — **Zito:** 1 kg pšenice Din 1:60—2, rži 1:60—2, ječmena 1:50—2, ovsna 2—2:50, kruze 1:40—2, prosa 2 do 4, ajde 1:50—3, fižola 1:80—4, graha 12—14, leče 10—14. — **Mlevski izdelki:** 1 kg pšenične moke 00 Din 3:40—3:75, št. 0 3:40—3:75, št. 2 3:20 do 3:50, št. 4 3—3:40, št. 5 2:80—3:25, št. 6 2:75—3:15, št. 7 1:75—2:50, ržene moke I. vrste 3:25—3:50, II. vrste 3 do 3:50, prosene kaše 3:30—4:50, ječmenčka 2:80—14, otrobov 1:30—2, koruzne moke 1:60—2:20, koruznega zdroba 2:30 do 3:80, pšeničnega zdroba 3:75—4:50, ajdove moke št. 1 5—6, št. 2 3:50—6, kaše 5—7. — **Krma:** 1 q sladkega sena Din 70—80, kislega sena 70—80, ovsene slame 50—55, pšenične 50—55, ržene 50—55. — **Kurivo:** 1 m³ trdih drv Din 120—145, mehkih 90—110, premoga trb. 40—45, velenjskega 24—28, 1 kg oglja 1:50—2, koksa 0:75—1, 1 liter petroleja 7, bencina 6:50—7, 1 kg karbida 6—7, sveč 14—35. — **Zelenjava:** 1 kom. salate zgodnje 0:50 do 1:50, glavnate 0:50—1, endivije 0:50—1, 1 glava zelja zgodnjega 1—5, ohrovta 2—3, 1 karfijola 1—6, 1 šopek špargljev 3—7, 1 kupček špinače 1, 1 kg paradižnikov 12, zelene paprike 0:50—1, 1 kumarea 2—6, buča jedilna 3—4, 1 kupček graha v stročju 1, luščenega 8, fižola v stročju 1, 1 šopek peteršilja 0:25, zelene 1—3, zelenjave za kuho 0:50, 1 kg čebule 6, česna 18, 1 kom. pora 0:50, korenja vrtneg 1, pese rdeče kupček 1, kolarabe kom. 0:25—1, 1 kg krompirja zgod. 4, poznega 1:50—2, hrena 16, zelja kislega 5.

*

Ljubljanska borza

Tečaj 13. julija 1931.	Povprav-ševanje Din	Ponudba Din
DEVIZE:		
Amsterdam 100 h. gold.	2272:58	2279:42
Berlin 100 M	1334:07	1338:09
Bruselj 100 belg	787:85	790:21
Budimpešta 100 penčo	986:45	989:41
Curih 100 fr	1095:75	1099:05
Dunaj 100 šilingov	793:09	795:49
London 1 funt	274:48	275:30
Newyork 100 dollarjev	5631:56	5648:56
Pariz 100 fr	221:56	222:22
Praga 100 kron	167:10	167:60
Triest 100 lir	295:18	296:08

DELOKROG IN DOLŽNOSTI, KI JIH IMA DRUŠTVO ZA TUJSKI PROMET NA SUŠAKU.

Dne 1. julija 1931 se je vršila konferenca med predstavniki mestne občine in Društva za tujski promet na Sušaku, na kateri je bilo sklenjeno, da 1. bo nadzorovalna oblast od časa do časa ne-nadomoma odredila preiskavo vseh hotelov, restavracij in prenočišč. Pri tej preiskavi bo sodeloval tudi delegat Društva za tujski promet. 2. Društvo za tujski promet izvede revizijo vseh najavljenih privatnih prenočišč. 3. Društvo za tujski promet izvrši klasifikacijo in pregleda v pogledu čistoče vse javne lokale; 4. tudi v mestni komisiji za pregled čistoče so deluje delegat Društva za tujski promet; 5. vodi nadzorovanje nad vsemi postrežki; 6. vsi hoteli in ostala prenočišča so dolžni dajati podatke o tujskem prometu; 7. kontrolni organi Društva bodo imeli posebno legitimacijo, potrjeno od mestne občine; 8. v vseh gradbenih in opleševalnih vprašanjih mesta je treba povprašati za mnenje Društvo za tujski promet.

Naznanilo

slav. občinstvu in cenj. zavodom, da staro renomirano splošno kleparsko in inštalacijsko tvrdko vodijo naprej

JAKOB FLIGL. dediči

Poslovalnica in delavnica:
Rimska cesta 2 in Gregorčičeva ulica 5

Telefon štev. 33-53

Vsek smotren gospodar čita
»Trgovski list!«

P 1 42/30.

Prostovoljna sodna dražba.

Na predlog solastnikov se vrši v torek dne 28. julija t. l. ob 4. uri popoldne na licu mesta v Ljubljani, Lončarska steza štev. 2, prostovoljna sodna dražba posestva pod vlož. štev. 13 kat. obč. Poljansko predmestje, obstoječega iz

hiše štev. 2 in št. 4 v Lončarski stezi, dvorišča, obširnega gospodarskega poslopja s tovarniškimi prostori za izdelovanje peči, vrta in dveh travniških parcel.

Izklicana cena znaša 1.000.000— Din. Dražbeni pogoji so interentom na vpogled v pisarni podpisane notarja.

Mate Hafner

javni notar kot sodni komisar

**SPEDICIJSKO PODJETJE
R. RANZINGER
LJUBLJANA**
Telefon št. 20-60
prevzema vse v te stroku spadajoče posle. Lastno skladisče z direktnim tirom od glavnih kolodavora Carinske skladisče. Nekatere trošarine prete skladisče. Carinske posredovanje. Prevoz pohištva z pohtivnimi vozovi in avtomobili

**GRADBENO
PODJETJE IN TEHNIČNA PISARNA •••**
MIROSLAV ZUPAN - Ljubljana
STAVBENIK Poštni ček. račun štev. 12.834 Telefon štev. 2103
Beton, železobetonske vodne zgradbe, arhitektura ter vsakovrstne visoke zgradbe itd. ••• Sprejemanje v strokovno izvršitev vseh načrtov s avbne stroke ••• Tehnična mnenja ••• Zastopstvo strank v tehničnih zadevah

TISKARNA MERKUR
Knjige, časopise, račune, vizitke, memorande, kuverte, tabele